

Atskaite par dalību COPA – COGECA kongresā

Eiropas lauksaimnieku kongresā 2014

6.-8. oktobris 2014. Brisele

COPA-COGECA semināri

Eiropas ģimeņu saimniecību ekonomiskie izaicinājumi nākotnē

Ģimeņu saimniecībām Eiropas Savienībā (ES) un arī pasaulē ir svarīga ilgtermiņa drošība un prognozējams atbalsts. Pasaulē pieaug vajadzība pēc pārtikas, bet tai pašā laikā pārtika tiek izmesta. Tāpēc visiem gan lauksaimniekiem, gan politiķiem, gan tirgotājiem ir jādoma, kā pareizi saražot un pārdot pārtiku, lai ir paēduši visi cilvēki un lai tiek taupīti ierobežotie dabas resursi.

Ļoti liela nozīme katra reģiona attīstībā ir ģimenes saimniecību attīstībai, jo tiek nodrošināta apdzīvotība, sociāli atbildīga saimniekošana un vides saglabāšana.

Ir ļoti būtiski lauksaimniekiem saprast un ieviest dzīvē saimniekošanai drošus un vajadzīgus procesus: inovācijas, saimniekošanas plānošanu, lai krīzes situācijā saimniecību izceļ cita nozare, un sociālās garantijas. Protams, svarīgi ir samazināt izdevumus, nesamazinot ražošanas apjomus. Katrā valstī ir dažādas pieejas, bet, kooperējoties un izglītojoties, lauksaimnieki var paaugstināt ieņēmumus un samazināt izdevumus.

Lauku attīstības programma ES ģimeņu saimniecību ilgtspējai, konkurētspējai un nodarbinātībai

Lauku attīstības programmā tiek plānoti atbalsti lauksaimniekiem, lai saglabātu lauku apdzīvotību un ekonomisko izaugsmi lauku teritorijās. Saimniecībās līdz 100 ha zemes ir ļoti aktīva ģimenes iesaiste darba procesos, bet virs 100 ha zemes ģimenes saimniecība jau kļūst par darba devēju.

Saprotot, ka saimniecībās notiek paaudžu nomaiņa un jaunie labprātāk izvēlas labāk atalgotus darbus pilsētā, visās ES valstīs tiek domāts par jauno lauksaimnieku nosacījumiem, lai ieinteresētu un palīdzētu jaunajiem zemniekiem uzsākt saimniekot un izvēlēties laukus par savu dzīves vietu. Labas iespējas sniedz interneta esamība lauku teritorijās.

Visiem lauksaimniekiem ļoti svarīga ir banku saprota attieksme kredītu izsniegšanā, jo ģimeņu saimniecībām nav lieli apgrozāmie līdzekļi un lielas ķīlas, tāpēc ES katra valsts (ņemot vērā vietējo situāciju) cenšas risināt jautājumus un palīdzēt saviem lauksaimniekiem sarunās ar bankām.

COPA-COGECA kongress

Jaunā Kopējā Lauksaimniecības politika un ģimenes saimniecības

Izaugsme un nodarbinātība ES lauku teritorijās

Kongresā visi dalībnieki runā par Kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) nepieciešamību, lai saglabātu un līdzsvarotu lauku attīstību. Un, veidojot KLP, ir jāņem vērā katras valsts dažādās situācijas, bet ir jāatrod kompromiss starp dalībvalstīm nosacījumu veidošanā. Aktuāls ir zaļināšanas jautājums. Arī Krievijas embargo jautājuma risināšana notiek par lēnu. Lauksaimnieki uzstāj, ka tas ir politiskā lēmuma rezultāts un tāpēc ES ir jāpalīdz cietušajiem lauksaimniekiem.

Tiek runāts par jauno lauksaimnieku iesaisti un atbalsta mehānismiem.

Tiek uzsvērta kooperatīvu loma ģimenes saimniecību produktu realizācijā.

Pārsvarā visi kongresa dalībnieki piekrīt tam, ka ģimenes saimniecība ir lauku pamats un tāpēc ir jārada iespējas zemniekam izglītoties, lai ieviestu inovācijas, plānotu saimniecības attīstību, kooperētos preces realizācijai un veidotu sociāli atbildīgu vidi savā apkaimē, reģionā, ES un pasaulē. Izaicinājumi ir daudz, un tie nav viegli, bet sarunājoties un saprotot vienam otru risinājumus var atrast un ir jāatrod.

Zambijas zemniece stāstīja par savas valsts zemnieku problēmām. Ne viņiem pieder zeme, ne nauda un paši pat nevar izlemt vai drīkst būt zemnieki.

Mūsu uzdevums ir saglabāt laukus un to apdzīvotību esošajā līmenī, jo zemes koncentrācija vienās rokās novedīs pie pārējo iedzīvotāju nabadzības. Ir jābūt vienlīdzīgai attieksmei pret visiem zemniekiem un jāattīsta ražošana, nepakļaujot citus izputēšanai.

Daudzfunkcionālas meža apsaimniekošanas ieguldījums lauku attīstībā

Uzsveru: Pekka Pesonen, COPA-COGECA: EK Prezidents Žans Klods Junkers ir paziņojis, ka vēlas redzēt labāku nodarbinātības attīstību un zaļās ekonomikas izaugsmi. Ģimeņu saimniecības ir vienīgais risinājums lauku attīstībai. Ilgtspēju nedrīkst novērtēt par zemu, jo lauku saimniecības ir tās, kas to nodrošina, un par to ir jārunā, lai šodienas urbanizētā sabiedrība to izprastu un novērtētu.

Meža nozare ir tikpat svarīga kā lauksaimniecība, jo, tikai kopā laukos saimniekojot, var panākt ekonomisko izaugsmi un saglabāt dabas resursus.

Arī meža nozarē ir jāiegulda lieli līdzekļi, lai attīstītu jaunu produktu radīšanu, bet ir jāsaglabā meža loma vides saglabāšanā un iedzīvotāju labsajūtas un komforta saglabāšanā, jo mežs izsenis ir vieta, kur cilvēki sēņo, lasa ogas un arī atpūšas.

Secinājumi:

Ģimenes saimniecība, kura arī dzīvo savā saimniecībā, ir daudz atbildīgāka par to, kas notiks nākotnē un domā kā sakārtot saimniekošanu, lai būtu ko nodot bērniem un bērnubērniem.

Runājot ar Lietuvas un Igaunijas pārstāvjiem, protams, aktuālākais ir Āfrikas cūku mēris un Krievijas embargo sekas. Lietuvas un Igaunijas politiķi nav gatavi savus lauksaimniekus atbalstīt no valsts budžeta. Ir arī daudz jautājumi par zaļināšanu.

Runājot ar Gruzijas lauksaimnieku pārstāvjiem, nācās atbildēt uz daudziem jautājumiem. Gruzijā ir mazas ģimeņu saimniecības un viņus ļoti interesē, kā nosargāt šādu modeli, jo tas ir šo ģimeņu vienīgais iztikas avots. Gruzijā jau ir izveidojuši konsultācijas centru ar konsultantiem un tagad vēro kā lauksaimnieku atbalstošus procesus koordinē citās valstīs.

LZF pieteiktā zemniece uz Inovācijas balvu sievietēm – zemniecēm balvu nesaņēma, jo Nīderlandes zemniece ar kivi audzēšanu un pārdošanu, un mācību saimniecības aktīvo darbību, protams, bija pelnījusi balvu.

Secinājums. Mēs Latvijā par maz uzdrošināmies. Bet Iveta Ļekūne ir attīstījusi savu ražotni un Latvijā viņa ir pelnījusi balvu!

Agita Hauka

Paraksts

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS